

N
8
TU SACH BINH DAN

HÀI-LÂN

Múu Mô DÂN NCHIỆN

Nhà Xuất-Bản MINH-TUÂN

15 – Phố Trần Nhân Tôn – 15

HANOI

1951

16° Indoch
Pierre 1360

國立中國美術館

藏品目錄

藏品目錄

國立中國美術館 藏品目錄

國立中國美術館 藏品目錄

編者：王曉明、陳維明、張曉東

出版地點

HẢI-LÂN

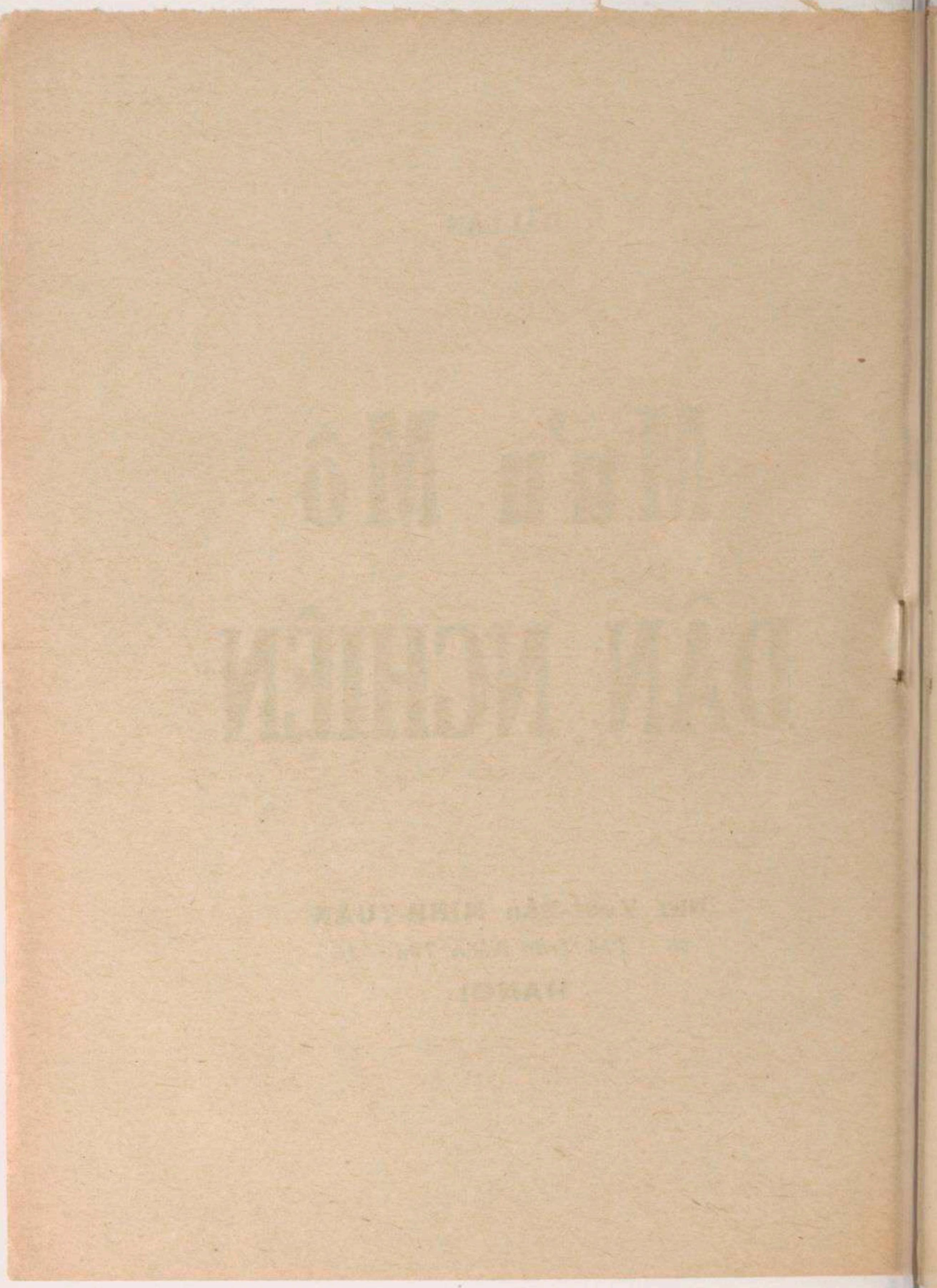

Mưu Mô DÂN NGHIỆN

Nhà Xuất-Bản MINH-TUÂN

15 – Phố Trần Nhân Tôn – 15

HANOI

Lời nói đầu

Từ khi có thuốc phiện
tới nay và từ khi có
sở Thương chính để bài
trù thuốc phiện lậu, dân
làng nghiệp và nhân viên
nhà doan đã cùng nhau
bao phen chạm trán. Đôi
bên đều hăng cùng nhau
luôn luôn đánh dấu tri: một
bên cố hết sức để khám
phá ra thuốc phiện lậu,
một bên dùng trăm mưu
nghin kế để ăn dấu thuốc
phiện đi. Cuộc đấu tri
nhiều khi rất gay go và
thành những câu giao
thoại người ta thuật cho
nhau nghe.

Đã có những cuộc nhân
viên sở Thương - Chính
đuối bắt dân nghiệp như

đuối cướp, và đã có
những cuộc quan viên
làng nghiệp đánh lừa
nhân viên sở Thương -
Chính một cách rất tài
tinh.

Đã đánh rằng sở
Thương-Chính vẫn luôn
luôn bắt được thuốc
phiện lậu và thường phạt
người dùng thuốc một
cách đích đáng, nhưng
rất nhiều lần những nhân
viên ấy biết có thuốc
phiện lậu ở một bàn đèn
nào không sao khám phá
rồi, chỉ vì mưu mô của
dân làng Nghiệp không
phải là hèn kẽm.

Những quan viên làng
bèp đã bao phen đánh

lửa nhân viên nhà đoan thè biết được chúng tôi
một cách rất dễ dàng để xin bỏ qua.
có thè dùng được thuốc
phiện lậu.

Muốn để các bạn giải
tri trong muơi lăm phút
bằng những câu truyện
lý thú, trong tập sách nhỏ
này chúng tôi xin thuật
lại những cuộc tranh
hàng giữa đôi bên
Chúng tôi chỉ xin thuật
tại những điều gì đặc
biệt, còn những việc làm
thường quá, ai cũng có

Đọc tập sách này các
bạn sẽ biết được mọi đỏi
chút những mánh khéo
muu meo của những
người mang thuốc phiện
lậu từ nơi này di nơi
khác qua biết bao nhiêu
chặng khám của Nha
Thương Chính mà vẫn
không bị bắt bờ gi.

Các bạn sẽ được mỉm
cười trước mọi muu meo
tài giỏi của dân Nghiên.

....Và đây là thuốc phiện !

TRUYỆN xảy ra trên
một chuyến tàu
Lạng-Sơn về Hà-Nội!

Nhân viên một đồn
Thương-Catsah kia được
tin mật báo là chuyến
tàu ấy có người mang
một gói thuốc phiện cao
đến hơn một nén. Tin báo
lại nói rõ ràng người
mang là một người
nghiệp, ăn vận âu phục,
và hàng thì để ở trong
một chiếc valy nhỏ.

Đồn Thương - binh
phái một nhân viên người
Pháp và ba người lính
đoàn Việt-Nam lên khám
chuyến tàu ấy.

Đó là một chuyến tàu

khởi hành ở Lạng-Sơn từ
5 giờ sáng, nên khi mà
nhân viên sở Thương-
Catsah đón tàu ở một ga
kia để lên khám thì mới
vào hồi 7 giờ sáng. Hành
khách đi tàu phải giấy
sớm trong người nào
người ấy đều có vẻ bơ
phờ mệt nhọc. Nhiều
người còn dựa vào thành
tầu ngáy ngủi ngủ gà
ngủ vịt.

Nhân viên phòe đean đi
khắp mọi toa, khám rất
kỹ lưỡng và đề ý tìm
người mang; chiếc valy
có đựng thuốc phiện nói
trên.

Hành khách đi tầu cùng

nhau si sò khi thấy các ông vác tiau đi siêng vào các đồ hàng hóa của mọi người. Thời bấy giờ là thời dân chúng thấy người của nhà nước thi sơ hãi, choven khi các nhân viên nhà đoàn đòi khám hành lý, hàng hóa của mọi người thi ai nấy đều tăm tắp vàng lời và mở hành lý hoặc các bô hàng của mình ra một cách nhanh nhẹn lắm.

Mấy nhân viên lòn Thương-Chinh đã khám đến bốn năm toa tàu mà vẫn chưa thấy chiếc valy mà ti eo người mặt bão có đựng thuốc phiện.

Trong lúc những nhân viên Việt-Nam khám xét kỹ lưỡng những gói hàng hóa hoặc những bộ hành lý của hành khách thì viên đoàn người Pháp đi dạo một lượt hết các toa tàu, đưa mắt nhìn

khắp mọi người. Thấy ai hơi khà nghi là ông khám ngay rất cẩn thận.

Ông đi hết lượt mọi toa tàu. Đến một toa hành khách hạng ba, ông đề ý tới một người Việt-Nam trạc nsot từ trần, ăn mặc sang trọng, nhưng nhìn qua hai con mắt và cắp môi người ta biết ngay đó là đệ tử của phu dung tiên nữ.

Đề ý đến người hành khách này rồi, viên tây đoàn đi tới toa có các nhân viên Việt-Nam đang thừa bà h chức vụ khám xét những người khác, gọi mỗ người đi theo mình, đề iền khám ở toa hành khách hạng ba nói trên.

Đến toa này, người Tây đoàn nhã nhặn xin phép hết mọi người để mở khám hành lý. Hành lý của các người khác

viên này chỉ khám qua loa chiểu lệ, nhưng tới chiếc va-ly của người Việt-Nam nghiên nói trên thì viên ấy toan thò tay vào đồ lục tung lên.

Người nghiên kia thấy vậy bèn nói một cách rất lễ phép lịch sự với viên Tây đoàn rằng : « Thưa ông, nếu ông muốn khám xét kỹ lưỡng xin ông để tôi xin dở ra từng thứ một, kéo ông làm rồi lên, sau tôi lại phải xếp lại. »

Viên tây đoàn thấy người này ăn nói lễ phép bèn bảo rằng : « Ủ, ông mở valy ra và ông xếp ra từng thứ một cho tôi xem. »

Người kia bèn sách chiếc va-ly tới gần một cửa sổ và nói : « Mời ông ra đây cho nó sáng, tôi xin mở từng thứ một để ông xem. »

Nói đoạn, ông ta ngồi xuống bên cạnh va-ly, mở valy ra và nhặt ra từng thứ một cho hai nhân viên nhà đoàn đứng hai bên xem. Người lính đoàn Việt-Nam thỉnh thoảng lại xem kỹ lại những vật người kia bỏ ra.

Mỗi khi lôi ra thứ gì, người kia lại nói rõ thứ ấy :

« Đây là sà-phòng, đây là khăn mặt, đây là thuốc lá, đây là áo, quần v.v... »

Viên tây đoàn chấm chừ nhìn người này lôi mọi vật ở valy ra, mắt không rời đi đâu một phút.

Người kia lôi ra mọi thứ, rồi đến một gói khé to to. Vừa cầm gói ấy, người ấy vừa nói : « Vật bầm quan lớn, đây là thuốc phiện ! »

Nói chưa rút lời, người ấy đã thuận tay ném cả gói đó qua cửa sổ. Viên

tây đoán muôn năm tay người ấy lại không kịp. Cái gói to to đã bay qua cửa sổ toa tàu xuống một ruộng lúa ở bên đường tàu.

Viên tây đoán sững số hỏi người kia : « Mày ném gói gì ? »

Người kia ung dung đáp lại : « Bẩm quan lớn, gói thuốc phiện ! »

Viên tây đoán quát lên : « À mày mang thuốc phiện lâu, ta phải làm biên bản ! »

Người kia không hề lộ vẻ sợ hãi đáp : « Vâng xin quan lớn cứ làm biên bản, nhưng thuốc phiện đâu ? »

— « Thuốc phiện mày vừa nói là mày vứt đi rồi ! »

— « Quan lớn có chả đây là thuốc phiện thật không ? »

Viên Tây đoán không

nói gì. Ông chỉ vào mặt người kia bảo :

« Tao tha cho mày lần này, nhưng rồi mày sẽ không thoát khỏi tay tao ! »

Người kia mím cười một cách đặc thẳng, không nói gì. Trong lúc ấy, tàu vẫn chạy và ở đầu cuối toa có một người nhảy xuống lán tới chỗ có gói thuốc phiện ném xuống tìm kiếm.

Càng nói chắc ai cũng thừa rõ, người nhảy xuống kia là đồng đảng của người mang valy nợ. Họ đã định từ trước và cắt nhau công việc khi gặp đoàn khám ở giữa đường.

Cả toa tài hôm ấy, ai cũng tuân lệnh người sách valy kia là tinh trĩ, nhưng đối với quan viên Làng Bèp đó chỉ là một menu mà không mợt.

**À ra chính quan lớn là người
định hại tôi !**

DÂY là truyện một ông phán nghịen, một ông phán ở tinh nhỏ, mà lại là một ông phán Tòa sứ.

Chỉ ở tinh nhỏ thì một ông phán mới được đổi sự nể nang của nhân viên người Pháp.

Ông phán này là một tay ngang măng, một tay nghịen đa mưu.

Hôm ấy, ông vừa mang về nhà được một chai thuốc phiện Cổng Cảnh dâng thượng hào hạng. Ông chưa có thời giờ cất đi xa, mới kịp dẫu quanh trong nhà thì không hiểu có kẻ nào đi mặt báo mà

nhân viên nhà toán đã ập tới sớm thê.

Thật là nguy cơ ông quá ! Nếu chuyện này bọn nhà toán mà họ tìm thấy chỗ taùc phiện kia thì ông có ba điều r้าย râ :

1o) Ông khó mua dầu cho được một chai thuốc khác tốt như thế, và có món tiền để mua chai thuốc ấy không phải là dễ dàng.

2o) Ông sẽ bị bắt.

3o) Và có khi sẽ mất việc.

Nhân viên sở Thương - Giao đã vào tới sân, do viên chánh toán hàng tian cầm đầu. Không làm

bé nào được. Ông phán
đành phải rời bỏ bàn đèn
để ra tiếp các vị khách
bất đắc dĩ kia, trong khi
ký chai mاءc phiện còn
đang nằm lăn lóc ở một
số nhà. Họ khám qua loa
là họ sẽ bắt được ngay.
Người nhà Ông Phán lúc
ấy sợ làm nhầm là bà pháo.
Bà rất ngạc nhiên khi
nhìn thấy nét mặt thản
nhiên của chồng đi ra
đón Ông Chánh Đoan người
Pháp.

Trời hôm ấy mùa rét.
Ông Pháo mặc ở ngoài
cùng một chiếc áo dạ
đen (kiểu vareuse). Ông
không lúm chíc tay vái
Ông Chánh Đoan và hỏi
Ông để có việc gì.

Vốn biết Ông Phán tòng
sự ở Tòa sứ, nên Ông
Chánh Đoan cũng lẽ phép
nói cho Ông Phán rõ là
mình được tin báo ở nhà
Ông Phán có thuốc phiện

lại và xin phép cho nhân
viên của mình được khám
xét mọi nơi:

Ông Phán nói: « Vâng
xin mời quan lớn cứ thừa
hành chức vụ, nhưng
trước khi các nhân viên
của quan lớn đi khám
nhà tôi, tôi xin phép
quan lớn cho tôi được
khám qua họ, vì rất có
thể họ vì thù hận mà
giết thuốc phiện vào trong
người rồi lát nữa bỏ ra
bảo là tim thắt ở nhà tôi.
Đó với quan lớn thì tôi
không giấu ngại gì ngờ,
nhưng đối với bạ kia thì
điều đó là một điều có thể
có được lắm ! »

Nghé Ông Phán nói vậy,
Ông Chánh Đoan bảo:
« Được, đó là quyền luật
pháp cho phép Ông, vậy
mời Ông cứ khám cả tôi
nữa, để cho nó minh
bạch, kěo bọn nhân viên
kia họ di nghĩ ! »

Thầy Ông Chánh Đoan nói vậy, Ông Phán túm tim em. Trong lúc nói chuyện với Ông Chánh Đoan như thế thì Ông Phán vẫn chắp hai tay khum núm rã. Lẽ phép.

Ông Phán lúc ấy bảo Ông Chánh Đoan : « Quan lớn đã vui lòng, xin cho phép tôi được khám. »

Ông Chánh Đoan nói : « Mờ Ông ! »

Taে là Ông Phán đưa tay nắn khắp người Ông Chánh Đoan và đến lúc Ông thọc tay vào túi áo Ông Chánh Đoan thì Ông lôi ra được một lọ con thuốc phèo. Ông liền cho Ông Chánh Đoan xem, rồi ôn em nói : « À thế ra chính quan lớn định hại tôi ! Thảo nào, hôm qua khi tôi xem bói, lão thấy bói có bảo tôi là phải đề phòng, kéo cõi người định hại ngầm.

Thì ra người đó là quan lớn ! Việc này tôi phải đệ trình quan Sứ mới được. Quan lớn cõi, quan lớn là nhà chức trách quan lớn định hại tôi ! »

Trong lúc Ông Phán nói như vậy thì Ông Chánh Đoan mặt cứ đỏ ra, không hiểu vì sao lại có lọ thuốc phiện ở trong túi mình như vậy được. Và khi ấy bà pháo, thầy cõi Ông thảng thốt cũng trù tréo la âm lên làm cho từ Ông Chánh Đoan đèn cả bộ. Hành Đoan đi theo đều lúng túng.

Ông Chánh Đoan bảo Ông Phán : « Sự này là lúng quá ! Thật là tôi không bao giờ có ý hại ông đâu ! Đây không biết đứa nào nó bỏ lẩn vào túi tôi đây. Nếu tôi định hại ông thì khi nào tôi lại vui lòng để ông khám xét tôi. Thôi việc này tôi xin

lỗi ông và hôm nay tôi cũng không khám nhà ông nữa. Tôi được tin đích sáu là trong nhà ông có một cái lọ thuốc phiện mới do một người lạ mang vào đây chua đầy nửa giờ, nhưng tôi cũng thôi không khám xét gì nữa ».

Ông Phán nói: « Khám hay không đó là quyền của quan lớn, nhưng việc này quả tang là ở trong túi quan lớn có lọ thuốc phiện. Thật là hai năm rõ mười đây ! »

Ông Chánh Đoan xin lỗi lần nữa, và ông đưa bợn nhân viên quay ra. Ông hỏi họ: « Các bác có hiểu tại sao trong túi tôi lại có lọ thuốc phiện ấy không ? »

Cá bợn lính đoan đều trả lời là không rõ và đến bây giờ có lẽ họ cũng đã

hiểu rằng thủ phạm bỏ lọ thuốc phiện vào túi ông Chánh Đoan chính là ông Phán Nghiện. Trời rét, mặc áo dạ rộng tay, ông đã dùng kẽ thoát thân bằng cách đỗ tội cho người. Trong lúc từ ban đèn đi ra, ông đã nhanh nhẹn đút vào ông tay áo lọ thuốc phiện đó và lùi đứng đợi truyện với ông Chánh Đoan, ông chắp tay khum núm có vẻ lẽ phép là cảnh đê cho lọ thuốc phiện lao rơi ra ngoài ông tay áo. Cho tới khi ông thọc tay vào túi áo ông Chánh Đoan thì lọ thuốc phiện đã rơi ra. Tự là ông lắc thảng.

Khi nhân viên nhà đoan đi khỏi, ông Phán lại vào kéo thêm mấy điều thuốc để tự thưởng cho cái mưu Gia-Cát của mình đã chuyển nguy thành an.

Tuy nhiên, sau đó không lâu, ông Chánh Đoan bị bắt và bị kết án tù chung thân. Ông Pháo bị bắt và bị kết án tù chung thân.

Một cuộc đánh đố giữa một ông Chánh Đoan và một quan viên làng Bếp

DÂY cũng là truyện một công chức. Cũng lại một ông phán tinh nhỏ.

Ông phán này thấy nhân viên sở Thuốc - Chinh hàng tinh săn bắt thuốc phiện lậu một cách thật là gắt gao thì lấy làm bức mình lắm. Một hôm ở trong sở nhân gấp ông Chánh Đoan, ông liền vừa cười vừa nói một cách rủa rủa nữa mở như sau:

« Đạo này nhân viên sở quan lớn làm việc ghê gớm lắm. Họ làm tôi không mua được thuốc phiện hút nữa! »

Ông Chánh Đoan đáp: « Đó là nhiệm vụ của họ chứ! Ông xuông hút có thiếu gì thuốc, mời ông lại sở tôi lấy thuốc ty mà hút. »

Ông Pháo nói: « Quan lớn nói vậy thì còn nói truyện gì nữa. Tôi hút nhiều, lượng ít, thuốc quan lớn bán lại đặt tôi mua tèo nào được. »

Rồi ông cười nói tiếp: « Tôi phải hút thuốc phiện lậu chứ; dù quan lớn ra lệnh cho nhân viên săn bắt thuốc lậu thế nào thì chúng tôi cũng vẫn có thuốc hút. Người buôn họ không mang về được đây. »

thì chúng tôi cho người đi mua lấy. Có tài thánh cũng khó gì ai biết chúng tôi mua ở đâu và mang đi lúc nào mà khám với bắt. Có khi chúng tôi cho người đi qua ngay mặt quan lớn và nhân viên của quý sở mà cũng không gặp trở ngại gì. Quý sở có một khố của quý sở thì chúng tôi có máng khố của chúng tôi. »

Nghé ông phán ntn, viên Chánh Đoan cười nói: « Tôi biết như vậy, tôi cũng hiểu là các Ông nghịện thi đà mưu đà kế lâm, nhưng các Ông coi chừng, trãm bó đuối thê nào tôi cũng vớ con ếch. »

Ông phán đáp: « Kho lâm quan lớn à, ếch này ế h kbô, thay được là nó lẩn mất rồi còn lấy đâu mà vớ nữa. Quan lớn có giám đánh cuộc với tôi không? »

— « Đánh cuộc với Ông? Lời Ông Chánh Đoan hỏi. Đánh cuộc cái gì? »

Ông Phán nói:

« Ngày mai tôi sẽ cho người mang thuốc phiện qua con đường cái chính từ mạn trêу về đây, nếu quan lớn và nhân viên của quan lớn mà khám bắt được tôi tôi xin chịu phạt, nhưng nếu quan lớn không bắt được thì quan lớn cho phép tôi mang một chai thuốc phiện về tôi dùng. Đây cũng chỉ là để tôi dùng trong một vài tháng chứ không phải là để buôn bán câu lyi gì đâu. Nếu quan lớn ưng nhận cuộc này thi quan lớn sẽ rõ là bao giờ bọn nghịen chúng tôi cũng nhiều mưu hoa quan lớn. »

Ông Chánh Đoan chắc lúc ấy đang vui tinh liễn nhận lời đánh cuộc với

Ông Phán. Ông bảo ông Phán: « Được rồi tôi nhậm lời đánh cuộc với ông. Sáng mai tôi sẽ cho người đứng khám ở cây số 65, và cảnh tôi sẽ có mặt ở đây. Tôi và các nhân viên sẽ khám xét rất kỹ lưỡng từ sáng cho đến mười giờ. Nếu trong khoảng giờ ấy, mà ông cho người mang đi qua được thì tôi thua cuộc, tôi sẽ cho phép ông mang hắn hai chai thuốc phiện lậu về nhà dù trong hai tháng, và trong thời gian đó, nhân viên của tôi sẽ không đến quấy rầy nhà ông, nhưng có một điều là thuốc phiện đó, ông phải để dùng và không được đem bán cho ai. Nếu ông bán cho một người nào khác thì tôi sẽ không giữ lời hứa của tôi nữa! »

Tây ông Cảnh Đoan nói vậy, ông Phán mừng

lâm. Thì là đôi bên cùng nhau nhậm lời đánh cuộc. Ông Phán xung xuồng tin chắc là cuộc thắng phải về mình, còn ông Cảnh Đoan thì ông quyết là sẽ không để lọt một rọi thuốc phiện nào qua cây số 65 sáng hôm sau từ sáng cho tới mười giờ. Chẳng lẽ ông lại chịu thua mưu một anh bạ.

Sáng sớm hôm sau, từ sáu giờ sáng, ở cây số 65 đã có ba nhân viên sở Thương Cục đứng khám xét hết mọi người qua lại một cách rất kỹ lưỡng không sót một ai. Dù chúng phải ngạc nhiên về sự khám xét, gắt gao này. Nhân viên sở Thương Cục lần từng người, moi từng thứ hành lý một của khách qua đường.

Và lúc chín giờ tài ông Cảnh Đoan đi đèn. Một

lúc sau cả ông Phán cũng tới đó. Gặp ông Chánh Đoan, ông Phán bắt tay chào hỏi: « Thưa quan lớn đã bắt được người nào mang thuốc phiện chưa? Chắc là chưa. »

Ông Chánh Đoan cười đáp lại: « Ông nói đúng đấy, nhưng chắc người nhà của ông cũng chưa mang về rồi được nửa rọi thuốc phiện qua nơi này! »

Ông Phán đáp lại: « Trái lại như thế. Người mang thuốc phiện cho tôi đã đi qua ngay trước mắt quan lớn và tất cả các nhân viên của quan lớn đây. Tôi xin gọi nó lại cho quan lớn xem! »

Ông Chánh Đoan ngạc nhiên, trổ mắt ra nhìn ông phán, rồi hỏi: « Thật à? Ông nói điều đây chứ? »

Ông Phán đáp: « Tôi không nói điều đâu. Quan

lớn không tin tôi xin gọi ngay người nhà tôi mang trình tú uốc phiện để quan lớn coi. »

Ông Chánh Đoan bảo: « Ủ, ông bảo người nhà ông lại đây! »

Ngay lúc ấy, ông phán vẫy thẳng bê chăn trâu, trâu truồng ngồi trên mình trâu ở thửa ruộng trước mặt. Thẳng bê thông thả đánh con trâu lại, nhảy xuống đất, đưa cho ông phán cái roi tre bỏ đánh trâu. Ông phán bẻ đôi một gióng tre ra, ở trong đựng toàn thuốc phiện tốt.

Ông Chánh Đoan và cả ba nhân viên sở Thương-Chánh đều trừng mắt nhìn ông tre đầy thuốc phiện tốt.

Ông phán bảo: « Thưa là quan lớn thua cuộc rồi nhé. Quan lớn cho phép tôi mua về hai chai thuốc phiện lâu để dùng nhé. »

Ông Chánh Đoan bắt tay ông Phán nói: « Tôi xin thua cuộc và tôi xin giữ lời hứa. Hơn nữa tôi phục ông là muu mèo giỗi, nhưng tôi xin nhắc ông là số thuốc phiện ông mua về, ông chỉ được đè dùng, chứ ông không được bán cho ai đây! »

Ông Phán cảm doan là ông chỉ mua thuốc phiện về để dùng chứ không buôn bán gì.

Hai người chào nhau ra về.

Còn thằng bé chăn trâu là thế nào? Nguyên từ ngay lúc sớm ba nhân viên nhà Đoan đã thấy có

tảng bé chăn trâu cho trâu gặm cỏ ở ruộng về mé trên cây số 65. Khi nhân viên nhà Đoan và cả lúc có ông Chánh Đoan ở đây khám xét những khách qua đường, thì thằng bé cho trâu lại gần để xem khám. Rồi lúc ông Phán tới thì nó vượt khỏi cái rào của cây số 65. Thấy một thằng bé trâu trưởng chăn trâu thì còn ai lưu ý tới nó làm gì nữa. Có ngờ đâu nó chính là người mang thuốc phiện cho ông Phán. Và chính vì nó mà ông Phán đã thắng cuộc ông Chánh Đoan.

Bắn cò

LÀNG Thồ Tang, phủ Vinh-Tường, tỉnh Vinh-Yên là một làng thuộc phiện lậu. Các tay buôn trong làng tổ chức những cuộc chuyên vận từ mạn ngươn về rất là chu đáo và dù nhân viên sở Thương - Chinh có vây bắt thế nào cũng khó khăn lắm mới khi mới được một chút kết quả.

Dân nghiệp ở Vinh-Yên muốn mua thuốc ngon và giá hạ, thường rủ nhau ra mua tại làng, nhưng mang được thuốc phiện ra khỏi làng Tao-Tang không phải là một sự dễ dàng vì hàng ngày không mấy lúc, bọn chí điếm nhà

đoan không quanh quẩn ở trước làng, sau làng, công làng, ngách làng. Thấy ai khả nghi là chúng bả chấn bốn cảng chạy cho mau về sở Thương-Chinh Bạch-Hạ; cấp báo đề sở Thương - Chiêm cho người đón đường khám xét.

Một hôm có hai công chức bếp tai ở Vinh-Yên bắn nhau đi Thồ Tang mua thuốc phiện. Muốn che mắt các nhà chức trách, hai ông rủ nhau đi săn le và cò ở đầm Drag thuộc Vinh-Tường, rồi trong lúc đi săn các ông rẽ ra lối Tao Tang. Một ông vào trong

Làng mua thuốc còn một ông thi lội quanh ở dưới ruộng để bắn cò.

Hai ông đi săn nhưng chỉ có một khẩu súng hai nòng. Bởi thế nên ông có súng loanh quanh ở ngoài ruộng, chờ cho ông bạn vào trong làng công tác xong việc mua thuốc. Vốn là công chức, nên tuy không nhiều tiền lâm, nhưng các ông cũng đủ tiền mua một số thuốc kha khá đủ nút chửi trong vài bữa tháng, nghĩa là số thuốc cũng đáng để cho nhân viên sở Thương Chính đê ý.

Ông công chức giữ nhiệm vụ đi mua, vừa bước chân vào trong làng Tô Tang là chỉ điểm số Thương - Chính Bạch Hạc đã theo gót ngay. Ông này vào nhà nào họ cũng rõ, và ở những nhà ấy ra, lẽ tất nhiên là

phải có thuốc phiện nhất là khi trong ông lại đã thiết bị, mồi thám sì. Quản viên nghiên vào những nơi này là cốt chí cốt để mua thuốc phiện.

Ở tỉnh nhỏ, các ông công chức thường được người ta biết rõ tên tuổi mình. Bởi thế nên, ông công chức đi mua thuốc phiện kia cũng được dân Tô Tang biết rõ, và do đó người chỉ điểm của nhà đoàn biết rõ. Sau khi chắc chắn đích xác là ông này mua thuốc phiện mang về tinh, viễn chí điểm vội chạy ngay về số Đoàn Bạch Hạc báo tin, nói rõ từ lúc ông này đến làng Thô Tang, vào nhà nào.

Số đoàn Bạch-Hạc liền phái người đón đường để khám bắt ông kia. Nhân viên nhà Đoàn Bạch Hạc phần đông đều

biết tên, biết mặt ông ta nên sự khám xét sẽ dễ dàng và không sợ nhầm lẫn.

Một viên đội doan và ba người lính doan đứng túc trực ở quãng đường Hội Hạ, huyện Tam - Dương, yên trí là trên đường về, ông kia thế nào cũng phải qua đây, dù ông đi đường tắt hay đi đường cái lớn.

Nhân viên nhà Đoan đoán thật không sai. Sau đó hơn nửa giờ chờ đợi thì ông công chức nèi trên tì ững thẳng đẹp xe đẹp đi tới. Lưng ông lại đeo một cái túi vải mà trong đó các ông đội doan, lính doan doán là có thuốc phiện mới lấy ở làng Thồ Tang ra.

Ông đội doan chào ông kia rồi nói: « Thưa ông, ông Chánh Đoan & Bạch-

Hạc muốn mời ông về sở nói truyện. »

Tại sao ông đội doan lại không khám ngay mà lại mời ông này về sở doan ? Là vì ở cùng tỉnh, cùng bọn công chức với nhau, ông đội doan không muỗn muối nát mà khám xét ông kia. Tin chắc chắn là trong túi vải của ông có thuốc phiện, ông mời ngay ông kia về sở doan để ông chánh Đoan khám, đỡ mang tiếng với các công chức khác.

Ông kia thấy ông đội doan nói là ông chánh Đoan Bạch-Hạc mời mình tới sở thi tỏ ý ngần ngại. Ông bảo ông đội doan: « Tôi đang bận có việc vội, để bận khác có được không ? »

Thấy ông này từ chối, ông đội Đoan càng chán

chân ở trong túi vải có
thuốc phiện.

Ông đội Đoan bảo : « Ông Chánh nói là thế nào
cũng mời ông về sở để
ông Chánh muôn hỏi có
việc cần lâm ! »

Ông kia nói : « Nhung
từ sáng đến giờ tôi chưa
ăn uống gì cả, bây giờ lên
tới Bạch-Hạc, lại quay về
thì đối chọi ! »

Ông đội Đoan nói : « Có
ngại gì điều đó, đến Bạch
Hạc, rồi mời ông lại đăng
nhà soi cơm với tôi. »

Ông kia đã hiểu rõ cái
thâm ý của ông đội Đoan
và sự tử tế dài bối của
ông ta. Ông làm ra bộ
ngàn ngù, rồi sau cùng
ông bảo ông đội Đoan :

« Thôi tôi cũng dành
theo các ông vậy, gặp các
ông đây, không đi với
các ông cũng không
xong ! »

Thế là một bọn năm
người cùng đạp xe đạp
quay về sở Đoan Bạch-
Hạc. Ông đội Đoan chắc
mầm thè nào cũng và
được mèo tiền thường to,
và ông yên trí là cái túi
vải kia đựng rất nhiều
thuốc phiện. Trong lúc
đi đường, ông và ba
người lính Đoan hết sức
để ý đến cái túi vải, chỉ
sợ ông kia trong lúc mọi
người vô ý, vứt đi mất
cái túi thì thật là mất
công to!

Năm người đi đến quảng
đường Thương-Lạp cách
Bạch-Hạc không xa mấy
thì gặp ông công chức
cùng đi săn buổi sáng
với ông này, ăn hận quần
áo vải vàng, vai đeo súng
và lủng lẳng ở tay lái
xe đạp dến một chục con
cò. Ông hỏi viên đội
Đoan :

« Các Ông đi đâu về thế,
và cả bắc phán nữa kia? »

Ông phán liền đáp :

« Buổi sáng tôi ra chơi
Vịnh Tường về, gặp các
ông này, các ông ấy nhất
định mời về sở để ông
Chánh Đoan hỏi có việc
gi>cần. Hôm nay chủ nhật
không biết ông ấy hỏi tôi
cái gì thế! »

Ông đeo súng tẩm tím
cười vừa đạp xe đạp vừa
chào mọi người.

Tới sở Đoan Bạch-Hạc
viên đội Đoan vào trình
ông Chánh Đoan là đã
mời được ông phán kia
tới sở, và vì là công chức
cùng tỉnh nên ông chưa
khám cái túi vải của ông
Phán.

Ông Chánh Đoan liền
bảo ông Phán : « Tôi được
tin báo là ông mua thuốc
phiện ở làng Thò Tang
mang về Vĩnh - Yên, nên

cho mời ông lại đây để
tôi hỏi ! »

Nghe ông Chánh Đoan
nói, ông Phán liền làm ra
bộ súng sốt trả lời : « Quan
lớn được tin nhầm đây,
tôi có mua thuốc phiện
đâu. Sáng ngày tôi có ra
Thò-Tang thật, nhưng chỉ
là để thăm một người bạn
mà thôi ! »

Ông Chánh Đoan nói :
« Ông đừng chối. Ông
mua thuốc ở nhà ai, vào
hồi nào, tôi biết cả. Ông
thú thật đi và bỏ thuốc
phiện ra đây, tôi sẽ tư
phạt rất nhẹ. Nếu ông
không nghe tôi sẽ cho
khám, và lúc ấy tôi phạt
nặng ông đừng trách. »

Ông Phán đáp : « Xin
quan lớn cứ khám. Tôi
có mua thuốc phiện đâu
mà tôi lo ! »

Trước vẻ khăng khăng

của ông Phán, ông Chánh Đoan sai lính đcan lục kỵ cái túi vải của ông và rắn kỵ người ông, nhưng tuyệt nhiên không có một lạng nhựa hoặc một giọt thuốc phiện nào.

Khi khám xong, ông Phán bảo ông Chánh Đoan: «Đấy quan lớn xem tôi có nói rõi đâu. Tôi nghiệm tật, nhưng tôi vẫn là thuốc phiện ấy. Việc này chắc đứa nào nó tiù tôi trên nó bảo để quan lớn làm phiền tôi đây!»

Ông Chánh Đoan liền xin lỗi ông Phán. Và ông Phán lúc ấy kêu đòi, khiển ông đợi Đoan phải mời ông về nhà thử cả cơm đea lẫn cơm trắng.

Ông Phán có vào làng Thủ Tang mua thuốc phiện không?

Có, chính ông Phán đã

mua thuốc phiện ở Thủ Tang, nhưng đi ra khỏi làng Thủ Tang, đến một chỗ khuất, ông đã giao cả chỗ thuốc cho bạn đồng nghiệp đang băm cò ở dưới ruộng. Và ông kia đã mua dầu ở một ohợ gần đấy được gân một chục con cò sòng, đã mè cò, moi ruột vứt đi và nhét nhựa thuốc phiện vào, khâu lại.

Trong lúc ông làm công việc đó thì ông bạn ông lên đường để bị nhân viên sở Đoan mời về sở Bạch-Hạc. Lúc đi đường hai ông gặp nhau ở quãng đường Thượng-Lạp đã còng nhau trao đổi mấy cái nhìn ý tứ.

Chuyến ây hai vị công chức ở Vĩnh-Yên đã mang về được một món thuốc phiện lớn, đủ cho hai ông phè phờn hút tràn cung mây trong vài tháng.

Chỉ có anh chỉ điềm sô
Thương Chiuh là lấy làm
điều ám ảnh! Rõ ràng hắn thấy
ông Pháo mang thuốc
phiện ở trong nhà báu đi
ra thế mà ông chuyên đi
đâu nhanh chóng và tài
tinh thóe. Hắn đã chẳng
nên công trạng gì thì
thôi lại còn bị ông Chánh

Đoan mắng cho mợ; trận
nên thân, cho là hồn báo
sang báo lão đê làm mất
thì giờ của người kaas.

Machu mô dân nghiện bao
giờ chẳng ghê gớm! May
ai đã đọ tri nối cùng các
quan viên làng Bếp trong
địa hạt thuốc phiện lậu!

Ba mươi chiếc hòm gỗ thông!

TRUYỆN này xảy ra ở Cao-Bằng, và vai chủ động cũng là một ông Phán.

Nguyên ông Phán được lệnh đồi về miền suối, sau một thời hạn tòng sự hơn mươi năm ở mạn ngược.

Lúc mới đồi lên Cao-Bằng, ông chưa nghiệm, nhưng cảnh núi rừng và phù duong tiên nử đã cảm dỗ ông, khiến cho ông đã mang thuốc sai một cách rất là thâm thiết, nghĩa là ông nghiệm rất nặng. Ở Cao-Bằng thuốc phiện rẻ, ông tha hồ hút, hút thỏa thuê, hút gò xương vai, rụt xương sống lại cũng chẳng tồn kén bao

nhiều. Trong lúc hút thuốc một cách ghê gớm như vậy, ông không nghĩ tới ngày về suối, và cũng chẳng bao giờ tính đến truyện về suối. Ông định ở Cao-Bằng chờ đến ngày hữu tri, rồi sau khi đó ông cũng sẽ ở Iỳ mãi đây chờ đến lúc hai tay buông suối. Ông đã tậu đất, làm nhà ở đây rồi.

Nào ngờ đâu, bỗng có giây phải đồi về suối; ông làm đơn xin ở lại cũng không được, ông đành lòng gạt nước mắt lánh giây đi đường để ra đi. Trong thảm tâm, ông định là về suối ít lâu ông lại sẽ vẫn đóng xin đồi lên

mạn ngược như trước.

Ông hiểu rõ là thuốc phiện ở vùng suối đất như vàng. Ông tính truyện đèo về một số thuốc đủ dùng trong thời hạn ông tạm ở suối. Ông liền mua năm nén thuốc phiện có đặc chất tốt. Ông tính với số ấy, để sán ông có thể đủ dùng trong một năm, thời gian cần thiết để ông vận động lại lên mạn ngược.

Có thuốc phiện là một truyện, còn mang trôi số thuốc phiện ấy từ Cao-Bằng về Trung-ebân lại là một truyện khác. Và công việc này phải đâu là dễ dàng. Ông thừa hiểu là khi ông cho mua thuốc phiện thì sở Thương Chính Cao Bằng đã biết rõ, vậy thi ông phải tính cách mang thế nào cho lọt ra khỏi được đất Cao-Bằng mới hy vọng qua được các nơi khác.

Ông phải một phen làm việc kịch liệt để tìm ra một mưu kế gì, đưa thoát được chỗ thuốc ra khỏi Cao Bằng và về tới trung-châu.

Sau vài đêm suy nghĩ, ông Phản đã thấy có cách để mang thoát số nén nén thuốc phiện ra khỏi Cao Bằng rồi.

Ông thuê thợ mộc đóng ba chiếc hòm bằng gỗ thông mỏng giồng nhau. Trong ba chiếc hòm ấy, ông xếp hết các đồ đặc của ông vào, từ chăn màn, quần áo, đến nồi niêu bát đĩa, cho chí những chổi cùm rẽ rách ông đều nhất là liệt không sót một thứ gì.

Ô-té & Cao Bằng khởi hành đi Na-Sầm vào khoảng chín giờ sáng.

Hôm khởi hành, sau khi đã lấy giây đi đường tai

tòa sứ Cao Bằng, vào hồi
tám giờ ruồi Ông mới
thuê người khiêng cả ba
mươi chiếc hòm gỗ thông
ra bến ô tô. Người nhà

Ông chưa kịp cho xếp
những hòm đồ đặc đó lên
ô tô thì nhân viên sở
Thương Chính Cao Bằng
gồm có Ông Chánh Đoan,
đã xin phép Ông để khám
lại những hành lý của Ông
Lê tất nhiên là Ông không
từ chối, và Ông phải nói
với những người làm ô
tô để họ đợi Ông, cho
các nhà chức trách sở
Thương-Chính làm xong
nhiệm vụ của mình.

Hòm gỗ thông mồng,
đinh đóng lại to, nên mở
được một chiếc ra rất là
mất thi giờ và công phu.
Ông Phán lại nói với Ông
Chánh Đoan xin ra lệnh
cho các nhân viên làm
tận tiện kéo vở hòm của
Ông thì phiền cho Ông lắm

vì Ông sẽ không biết đựng
những đồ đặc vào đâu.
Ông xin để người nhà
Ông từ từ mở từng chiếc
hòm một.

Từ tám giờ ruồi cho
đến mười giờ mới mở
xong được năm chiếc
hòm. Hảng ô tô thay lâu
quá không chờ Ông nữa,
chạy trước. Ông liền yêu
cầu Ông Chánh Đoan ghi
vào giấy đi đường cho
Ông là vì sự khám xét của
sở Thương-Chính mà Ông
phải chậm lại một ngày.
Ông Chánh Đoan bắt buộc
phải ghi theo lời yêu cầu
của Ông.

Mở xong ba mươi chiếc
hòm gỗ thông thì vừa
đúng ba giờ chiều.

Sau khi khám xét kỹ
lưỡng cả ba mươi chiếc
hòm không thấy gì, Ông
Chánh - Đoan liền xin lỗi
Ông Phán và nói :

« Sở dĩ tôi làm phiền Ông như thế này là vì có người báo với tôi rằng Ông mua năm nón thuốc phiện để mang về suối. »

Ông Phán đáp : « Chắc là họ đoán rằng tôi nghiên nay phải đòi về suối thế nào cũng phải mang theo thuốc phiện để hút. »

— « Người báo với tôi nói là chính hắn ta bán cho ông ! »

— « Đây là họ nói sai ! Quan lão khám có thấy gì không ? »

Ông Chánh Đoan cười, bắt tay chào Ông Phán. Ông Phán cho người nhà đóng lại cả ba chục chiếc hòm. Khi đóng xong thì vừa năm giờ chiều ; Ông Phán lại cho khuôn cát về nhà để sáng hôm sau lại khuôn ra xe sớm.

Đêm hôm ấy, Ông Phán hút thêm một bửa thuốc phiện nữa ở Cao - Bằng

trước khi về suối.

Sáng hôm sau, vào khoảng chín giờ kém mười lăm, nghĩ là mười lăm phút trước khi xe chạy, Ông phán mới khẽ nhảy ra xe và cũng lúc ấy người nhà Ông mới khiêng ba mươi chiếc hòm gỗ thông xếp lên ô tô.

Ông Chánh Đoan lại có mặt tại đó. Ông Phán kính chào và hỏi Ông có cần phải xem qua lại hành lý của Ông không. Ông Chánh Đoan cười lắc đầu và lúc ô tô chạy, Ông Chánh Đoan bắt tay Ông Phán và chúc Ông thượng lộ bình an.

Ông Phán cảm ơn Ông Chánh Đoan, chúc Ông ở lại được vui vẻ mạnh khoẻ. Trước khi xe đi, Ông Phán nói với Ông Chánh Đoan : « Tôi về suối ít lâu rồi lại phải vận động đòi lên đây, chú

nghiện ngập về dưới ấy
thuốc phiện dài, quan lão
tinh tối chịu sao được».

Ông Chánh Đoan khen
phái nói rằng: « Ông
nghĩ như thế rất đúng. Ở
đây thuốc phiện tha hồ
hút. Về suối, thuốc phiện
đất lấp ».

Ô tô chuyền bánh từ từ.
Ông Phán quay lại chào
ông Chánh Đoan và các
bạn ra tiễn chân lầm cuối
cùng và nhìn đất Cao-
Bằng luyến tiếc.

Xe ô tô đi khuất khỏi
Cao - Bằng. Ông Pháo
mim cười mơ màng nghĩ
tới số năm nén thuốc
phiện đã nấm gòn thon lỏn
đứng thuốc phiện.

trong một chiếc hòm gỗ
thông rồi.

Nguyên là Ông Phán
biết thế nào, sở Thương
Chính cũng khám xét lúc
ông ra đi, nên ông làm
ba cục chiếc hòm gỗ
thông như vậy, để cho
nhân viên nhà đoan mắt
thời giờ hòm đâu. Và
buổi chiều hôm đó, lúc về
nhà, ông lây những đồ vật
vứt đi ở một chiếc hòm
ra, và nhét thay vào đó
năm nén thuốc phiện.

Ông Chánh Đoan hòm
trước đã khám có ngò
đâu ngày hôm sau một
trong chiếc hòm đó lại
đứng thuốc phiện.

Thưa ông, cẩm tôi chạy hay sao ?

CÂU truyện này xảy ra
ở một vùng quê. Chủ
động lẽ tất nhiên là một
ông nghiệp, nhưng đây
không phải là một ông
nghiệp phong lưu mà là
một ông nghiệp vào hàng
hút đến sái sầm. Tuy
vậy không phải vì thế mà
ông kém mru kém trí các
bạn đồng bệnh khác sang
trọng họa đâu.

Ông nghiệp có thằng
con húu, ông ở hàn đèn.

Hôm ấy, ông mới soay
được múa tiền và vừa
kiếm được lọ cơm đen đủ
dùng trong dăm bảy bữa,
tuy rằng trong nhà ông

cơm trắng thường vẫn
thiểu.

Lọ cơm đea vừa mang
về nhà không được bao
lâu thì không biết đứa nào
sớm biết mà đã đi báo
ngay đè cho nhau viên
nhà đoán ập tới, cùng với
đang lý trong làng.

Nguy thay ! Lọ thuốc
phiện nằm lù lù ở giỗ bàn
đèi, còn biết dấu đi đâu
bây giờ.

Nhân viên nhà Đoàn
hôm đó gồm một ông đội
và ba người lính Việt-Nam.
Ông phó đoàn người Pa-áp
cũng có vê, nhưng ông
không đi khám, ông còn
bạn ở huyện đi xét sở

mày ty rượu.

Hai bồ cõa ông nghiệp đưa mắt nhìn nhau khi nhân viên sở Thương-Chinh cùng Ông Lý ập tới. Vứt lọ thuốc phiện đi bây giờ là một sự khó mà vứt đâu cho thoát.

Trong lúc nguy cấp như vậy thì ông bỗ bão thảng con : « Mày ra chạy cho các ông ấy đuổi, để tao có khi giờ thu xếp ở trong này. »

Thảng con nghe lời bồ liền đứng lên khỏi bàn đèn ù té chạy. Nhân viên sở Thương-Chinh vừa ập vào tới trong nhà thảng bé con vội vàng chạy trốn, liều sô nhau đuổi theo. Thảng bé con chạy quanh hết trong nhà, ra ngoài và rờn rồi chạy sang nhà hàng xóm. Ông đội và hai người lính cùng sô nhau đuổi nó. Thảng bé chạy bè mà nhanh. Bốn

người săn mồi không bắt được nó. Về sau ông đội phải dọa bắn nó mới chịu đứng lại để cho các ông bắt. Bắn đros nó rồi, các ông lần khám người nó không thấy gì liềa hỏi :

«Tauđe phiện mày để đâu rồi ? »

Thảng bé sững sốt đáp : « Thưa các ông, thuốc phiện nào ? »

Ông đội đoán quát : « Cò i thuốc phiện nào nứa. Chỗ thuốc phiện mày cầm ấy ! »

Tuảng bé con : « Thưa ông, tôi có cầm thuốc phiện đâu ? »

Ông đội đoán liềa hỏi : « Không có thuốc phiện thì sao mày lại chạy ? »

Thảng bé con ngây thơ trả lời : « Ta đây các ông tôi sỹ thi tôi chạy. Thưa ông, cầm tôi chạy hay sao ? »

Ông đói đoán không biết trả lời nó thế nào, đành buông nó ra, quay lại khám nhà nó, nhưng chắc bạn đọc cũng thừa hiểu là trong lúc các ông đuổi theo thẳng bé con thì bố nó đã tâu tán được lợ

thuốc phiện đi rồi.

Các ông khám xét hôm ấy vô ích, và khi các ông đã đi khỏi thì bồ con ông nghiên lại mang lợ thuốc vồ, con tiêm cho bồ hút rất đường hoàng...

Một câu truyện cổ.

XEM về dân nghiên nay
nay đã nhiều, muốn
bạn đọc thay sang món
khác, dưới đây xin hiển
các bạn một câu truyện cổ
về làng bếp.

Nói đến làng bếp là nói
đến những mưu mô nết
không nói đèn tinh keo
cù bần thiu của họ. Truyện
cổ này cũng thuật tới cái
trí đa mưu của dân
nghiên.

Ngày xưa, không có sở
Thương - Chính để bắt
thuở phiện lậu, nhưng
không phải vì thế mà quan
viên làng nghiên đã sống
một cách bồng lai bên
ngọn đèn dầu lạc đâu.

Không có nhà đoán nhung
muốn hút thuốc phải có
tiền. Đó là điều chính.

Vậy xin vào truyện.

Truyện cổ kè rắng:

Ngày xưa có một người
nghiên rất nặng i hung
hết tiền. Bao nhiêu nhà
của ruộng rương trâu bò
của anh ta đều đã theo
nhau chui vào cái vòng
nhĩ tàu cong cong cả.

Nghiên mà không có
tiền thật là khồ sở, vì
phải soay chặng xin
quanh, phải hút đèn sái
sẽm thì bật là kén mạt.
Người nghiên như vậy
không những bạn bè

không ai tra, mà cho đến
thân thích cũng xa lánh
cả.

Anh nghiệm trong truyện
này cũng vậy. Anh ở nhà
với vợ con, vợ con cũng
không chịu nỗi vì không
soay được tiên cho anh
mà thuở hút.

Bực mình anh bỏ nhà
ra đi. Nhưng anh đi đâu
bây giờ? Tiên không có
lò làm sao cho đủ cơm
trắng, cơm đen.

Ra đi cùng là một bước
anh đánh liêu đầy thôi.
Anh lỉnh quanh nghĩ quẩn
mãi, sau cùng anh nhất
định đi lên rừng, vì ở
phương ngôn ta có câu
tiền rừng bạc bẽ, anh lên
đầy chắc là phải có tiền
hay ít ra cũng có thuốc
hút. Ra đi, anh mang theo
chiếc dù lều với bộ bàn
đèn và còn ít nhiêu thuốc
phiện anh cũng mang đ
tất.

Anh tới giữa rừng, không
có nhà cửa gì, anh rọi
ngay bàn đèn ra dưới
một gốc cây đè bùt. Mùi
thuộc phiện thơm tỏa
khaip rừng. Bấy giờ có
một cơn cop đi qua đó thấy
có người đã toan lại vồ^{vồ}
anh để sơi thịt, nhưng
khi cop tới gần người mùi
thuộc phiện thơm bèn
không có ý sát hại
người nứa, mà lại đứng
lại đè người mũi thuốc
phiện. Mỗi lần anh
nghiệm thở khói thi cop
ta lại đón lây. Anh nghiệm
mãi mê với bàn đèn
không để ý gì tới cop, và
cũng không biết là cop đã
rinh mình. Khi anh ta
hút đã đủ nghiệm rồi, anh
ngừng đầu lê, mới trông
thấy cop. Anh ta toan
choảng giây để chạy trốn
nhưng anh chợt nghĩ là
bây giờ có chạy cũng
không kịp, và lại sống
như anh thiếu cơm thiếu

thuốc, không có nhả có cửa thì thà chết quách cho rồi, nên anh lại kêu ng chạy nữa, lèn chết với cọp. Anh lại ưng dung tiếp tục hút thêm mươi điếu thuốc phiện.

Cọp thấy anh nhìn thấy mình mà không lộ vẻ gì là sợ hãi thi hơi ngạc nhiên, nhưng cọp cũng mặc anh ta, cứ đứng đấy ngửi hơi và đớp khói thuốc phiện.

Sau khi hút một chập nữa, anh nghiệm lại ngang đầu lèn, vẫn thấy cọp đứng đấy lại đương co vẻ nghiêm ngâm cái mùi vị thuốc phiện của mình thi anh lây làm lâ lâm. Anh ngãm nghĩ một lúc rồi hỏi cọp :

« Mày cũng thích cái món này lâm à? »

Cọp gật đầu.

Thấy cọp gật đầu, anh

nghiệm nảy ra cái ý muốn lợi dụng cọp. Anh ta bảo cọp :

« Nếu mày cũng thích cái món này thi tao bảo gì mày phải nghe tao nhé! Nếu mày nghe tao thi ngày nào tao cũng hút để cho mày hưởng hơi hương khói. »

Cọp lại gật đầu. Anh ta liền bảo cọp ngồi xuống để anh ta hút thêm mươi điếu nữa hâ hơi cho cọp. Cọp băng lòng ngay. Anh ta vừa hút vừa hâ hơi cho cọp, vừa vỗ ve cọp Xem chừng cọp ngửi mùi thuốc phiện khoái chí lắm Anh ta nói đứa cọp : « Mày cũng có duyên với phu dung tiên tử như tao. Từ nay tao với mày kết bạn tâm giao. »

Cọp lại gật đầu. Rì cọp h'êu bết tiếng người.

Bây giờ anh ta mới bảo cọp :

« Nay giờ thì tao đói lảm, mà tao chỉ vì không có tiền nên tao mới phải lên giữa rừng này ở. Nay giờ mày hãy đi kiểm cái gì cho tao ăn rồi tao sẽ tính truyện khác với mày sau. »

Anh ta vừa nói rút lời con cọp đã chồm giật, nhảy đi biến mất. Anh nghiệm lầm rim mắt ngồi chờ. Anh tin chắc cọp sẽ tha về cho anh mén ăn gi.

Quả nhiên một lúc lâu về sau cọp mang về cho anh ta một con lợn nhỏ, và cọp lại tha về cho anh một ít quả rừng.

Từ đây cọp làm tay sai cho anh nghiệm. Nhờ có cọp đi kiểm các thứ về, anh nghiệm mang bắn dày tiền làm một chiếc lều ở giữa rừng để ở. Bọn tiểu phu và dân đi rừng thấy anh làm lều ở

giữa rừng đều lo sợ cho anh bị cọp vồ. Ai cũng khuyên anh không nên ở như vậy, e hổ báo thì anh chỉ mim cười. Họ có biết đâu anh đã lây thuốc phiện mà sai k iến được cọp rồi.

Có một lần anh thuê người vào rừng sửa lại chiếc lều của anh cho thành một chiếc nhà chắc chắn thì trong khi mọi người đang sửa chữa nhà cửa cho anh thì cọp tới. Bọn người làm thuê toan chạy cả thì anh nghiệm bảo :

« Các ông đừng sợ, đây là cọp tôi nuôi ! »

Rồi anh quay lại bảo con cọp lúc ấy đang gầm gừ nhia bợa người lá : « Đây là các ông ày đến chữa nhà cho tao ở, không được làm cho các ông ày sợ ! »

Con cọp bỗng trở nên
biết hành. Bọn người làm
nhà cứ ung dung làm
mặc con cọp ngồi chầu
anh nghiệm hút thuốc.

Từ ngày ấy, khi con nai
khi con hoang, cọp luôn
luôn kiêm mồi về cho anh
nghiện mang báu lây tiền
tiêu.

Đầu tiên cọp còn có một
mình, sau cọp rủ thêm
cọp khác đến cùng hướng
lùi đi mây về gió với anh
nghiện. Về phần anh
nghiện, nhờ có cọp kiêm
mồi cho nên anh đã có
tiền dư. Anh liền mang
tiền về quê cho vợ con.

Anh về quê mất hai
hôm, khi anh lên tới rừng
thì đã thấy mây con cọp
nằm lùi ở ngôi nhà chỗ

anh ở. Chúng thấy anh
đến thì chúng mừng lắm,
nhưng vì giáng chừng bị
cơn nghiện vật nên chúng
chỉ uể oải vãy đuôi mừng
chứ không nhúc nhác
được người lên.

Anh nghiệm vào bùa
để hút thuốc, thở khói
và à hơi cho bọn cọp. Sau
mấy điều là lũ cọp đã đủ
nghiện liều cùng nhau
đứng gầy vuông vai nhau
nhei lắm.

Anh đã chinh phục được
lũ cọp. Anh sai gì chúng
cũng nghe. Ngày giờ bồ
anh chúng đi khiêng lợn
bắt gà về để anh làm giỗ.

Và nhờ bọn cọp, anh
sống sung túc không phải
quy lụy đến ai mà vẫn đủ
thuốc hút....

Thời nay cũng có quan viên nghiệp
lợi dụng cờ.

CÁC bạn đã đọc câu truyện cổ trên về cờ bị một dân nghiệp lợi dụng.

Đó là một truyện xưa, không biếu cổ hay không, nhưng dưới đây là một câu truyện thật đã được nhắc đi nhặt lại ở các bản đèn rất nhiều lần.

Gách đây vài chục năm, có một người nghiệp ở suối lèu ở một bản cách ga Đồng-Mỏ bốn năm cây số. Đồng-Mỏ là một thị trấn quan trọng của tỉnh Lạng-Sơn. Đây là sở tại một chấn và chợ Đồng-Mỏ là một chợ lớn, năm ngày một phiên vẫn thường

hấp dẫn được rất nhiều dân miền suối lên buôn bán. Sở Thương - Chính hàng ngày thường có người túc chục ở nơi này nhất là ở ga để khám khách đi tầu. Ở Đồng-Mỏ có mày tay buôn thuốc phiện lậu có tiếng là các ông Phúc-Hợp Phúc-Sinh vân vân...

Anh nghiệp trong truyện này không hiền có phải vì bức tri hay không mà bỗng nhiên anh lén rừng ở như vậy. Có lẽ tại nơi này thuốc rẻ, anh tha hồ hút.

Anh lên đây, thỉnh thoảng những ngày phiên chợ, anh cũng dạo ra chợ

buôn bán lăng nhăng, hoặc tìm người quen nẵn tin về suối đè lây tiền. Ngoài thi giờ ấy ra, anh rãm bàn cèn hút cả ngày, cả đêm không biết trời đất là đâu cả.

Nhà anh có một chuồng lợn có nuôi mấy con lợn lang. Một hôm có con cọp đến rình đè bắt lợn nhà anh, nhưng chung quanh chuồng lợn có rào nứa nên cọp không giám nập vào, cọp chỉ dành rình ở ngoài và gầm gừ khiển cho lũ lợn sợ hãi hộc lên.

Trong lúc cọp ngồi rình, bỗng cọp nửi thấy mùi gì thơm thơm dịu diu nó khiển cho khứu giác của cọp thấy êm ái vô cùng. Thế là cọp mải ngửi mùi thơm thơm đó, quên cả rình lợn. Cọp ngồi ở sau nhà anh nghiên cho đèn gần sáng mới lẩn vào rừng.

Và đêm hôm sau cọp lại đến rình lợn. Khứu giác của cọp lại bị cái mùi thơm thơm rõ cảm đỗ, và cọp lại quên sự bắt lợn đi, đè lết chú ý vào cái nùi thơm thơm ở trong nhà đưa ra.

Rồi đêm thứ ba, đêm thứ tư đêm nào cũng đúng cái giờ ấy là cọp tới không phải đè rình bắt lợn nữa mà đè nửi mùi thuốc phiện của anh nghiên nào tiêm, não nướng, rào lút ở trong bàn đèn.

Cọp đã nghiên cái mùi thơm thơm ấy, không có không chịu được.

Anh nghiên ở trong bàn đèn làm bạn với phù dung tiên nữ có ngờ đâu mùi thuốc của mình đã quyến rũ được Chúa Sơn Lâm. Một hôm, ban đêm, anh đang hút thuốc, bỗng anh có việc phải ra ngoài.

Trong bóng tối, anh lò rò đi, bất ngờ đến chỗ đâu nhà thì anh thấy cọp ngồi lù lù ở đấy. Sự quá, anh rú lên một tiếng rồi ngất đi.

Cọp thấy có người toan vùng chạy, nhưng ý chừng chưa thỏa心得
nghiên nên cọp chỉ nể oái không muốn chạy. Khi cọp thấy anh nghiên ngất đi ngã xuống, cọp liền đi lại gần người người hít hít chứ không đụng chạm gì tới anh nghiên.

Lúc anh nghiên tĩnh giây thấy cọp ngồi ngay cạnh mình mà không làm gì mình thì anh cũng đỡ sợ hãi.

Có lẽ cọp biết chính anh là người làm ra cái mùi thơm thơm nồng quyến rũ cọp, nên khi cọp thấy anh tĩnh giây thì cọp ra vẻ mừng lắm. Cọp tỏ ra ý

rất hiền lành để anh nghiên khôi phục.

Anh nghiên rất lấy làm ngạc nhiên về thái độ của cọp, nhưng anh cũng không hiểu rõ tại sao. Anh liền đứng giây di vào trong nhà thì cọp cũng theo vào.

Người nhà anh nghiên thấy anh nghiên đi trước, cọp theo sau, hoảng sợ lắm, nhưng đến khi thấy cọp không tỏ ý làm gì thì cũng yên tâm.

Anh nghiên cũng không ngờ là cọp lại theo mình vào tận trong nhà. Khi người nhà thấy cọp lộ vẻ sợ hãi, anh ta quay lại mới biết. Anh thuật truyện cho người nhà nghe sự thật anh bị ngất đi và cọp tỏ vẻ hiền lành như thế nào.

Anh nằm lên bàn đèn hút. Mùi thơm thơm khiến cho cọp lộ một vẻ

xuống xương. Khi anh thở dùng cọp được.

khỏi ra, cọp vươn người lên đón lây luồng khói đó.

Anh nghiệm thấy vậy ngẫm nghĩ giây lâu mới hiểu rằng đây là cọp nghiệm hơi thuốc phiện của mình. Suy nghĩ ra anh mới biết là đầu tiên cọp đểa rình để bắt lợn rồi bị quyến rũ bởi mùi thơm của thuốc phiện, thành nghiệm.

Từ hôm đó, cứ tối đến là cọp đèn họp với gia đình anh nghiệm để ngủ hơi, đớp khói thuốc phiện. Cọp biến lành lâm. Con anh nghiệm cười lè lưỡi cọp, cọp cũng mặc. Né vuốt râu cọp, cọp cũng không tỏ ý gì là giận giữ.

Anh nghiệm dặn người nhà không được tiết lộ truyện cọp đến nhà để người mù bàn đèn cho ai biết để về sau anh còn

Có lẽ cọp cũng biết sự gia đình anh rợ iện nên một hôm cọp tha đèn cho anh một con lợn cỏ lâm. Gia đình anh nghiệm sả lợn ra ăn và đem bán. Từ hôm đó thành thoảng cọp lại mang lại cho anh nghiệm một dã thú gì.

Một hôm anh nghiệm bắn cọp :

« Cọpơi, mày đến đây người thuốc phiện với tao đã nhiều, nhưng tao chưa muốn nhờ mày việc gì. Thỉnh thoảng, đã đánh răng mày có mang cho tao vài con dã thú, tài tao cũng cầm ơn mày. Bay giờ tao có việc này muốn nhờ mày, nếu mày bằng lòng giúp tao thì mày gặt đầu đi. »

Cọp liền gặt đầu. Anh nghiệm lại nói : « Nếu mày giúp tao xong việc này

tao sẽ có rất nhiều thuốc phiện để tao với mày cùng hưởng. »

Cọp lại gật đầu.

Anh nghiên liền bảo cọp: « Được rồi mấy hôm nữa tao sẽ nhờ mày. »

Anh nghiên muôn mang ít thuốc phiện về suối để bán kiếm lợi, nhưng anh sợ những dồn Thương Chính rải rác xuất giọc đường đường từ Đồng Mô về đến Hà Nội, nay anh muốn nhờ cọp mang hộ thuốc phiện qua những đồn nguy hiểm nhất ở mạn ngược.

Cọp đã bénz lòng giúp anh việc đó. Anh liền nói cho cọp rõ là anh muốn nhờ cọp mang hộ thuốc phiện từ đây đến quãng rừng gần ga Voi. Xem chừng như cọp hiểu lời anh nói, nên cọp lại gật đầu.

Chuẩn đầu tiên để cho cọp mang thử, anh chỉ giao cho cọp một số thuốc phiện rất nhỏ.

Cọp quả là một giỗng vật tinh khôn và thuộc đường lối.

Buổi sáng anh giao cho cọp thuốc phiện, đèn buồm chiều khi anh đáp xe lửa tời ga Voi, anh vào quang rừng gần đấy, anh đã thấy cọp chờ anh để giao lại cho anh chỗ thuốc phiện.

Anh lấy thuốc phiện chuyền cho một người khác rồi anh lại đáp ngay chuyến xe lửa ngược lên Đồng-Mô, và đêm hôm ấy, 1 gười và cọp lai ấp nhau ở chỗ bến đêa.

Từ hôm ấy, anh luôn luôn nhờ cọp mang thuốc phiện về suối hộ, và chính anh, anh không về đón cọp để lấy thuốc phiện nữa, mà anh giao việc đó cho

một người khác, người khác đó lê tất nhiên là phải được cọp biết八卦 và ưng thuận.

Sở doan Lạng-Sơn, đồn doan Đồng-Mô rình nhiều lần và khám nhà anh luôn luôn, tuyệt nhiên không bao giờ bắt được anh hoặc người nhà cả. Khi được tin anh mua thuốc phiện là cả đồn Đoan kinh ga và bến ô tô rất ngạc vì họ cho rằng anh phải dùng xe lửa hoặc ô tô để về suối Họ có ngờ đâu anh lại dùng con đường rừng và tải thuốc phiện cho anh lại là cọp.

Một bữa nhà doan được tin đích xác là anh vừa mua năm nén thuốc phiện về nhà. Lúc ấy vào khoảng tám giờ tối. Nhân viên nhà Đoan liền ập ngay tới nhà anh và bế trí vây khắp chung quanh trước khi vào trong nhà. Trong

lúc nhân viên sở Đoan vây như vậy, thì ở trong nhà anh nhảy ra một con cọp rất lớn kхиến cho mấy ông lính doan kinh hồn táng đờm ngã chết ngất.

Cọp đi khỏi, mọi người ập vào trong nhà khám mọi nơi lục khắp mọi chỗ cũn chẳng thấy gì. Viên phó doan người Pháp hỏi anh : « Năm rén thuốc phiện anh mới mua lúc rãy đâu rồi ? »

Anh sững sót đáp : « Bầm quan lớn năm rén thuốc phiện rào ? »

Nhân viên nhà Đoan không làm gì rồi anh Một ông đội đcan nói dùa « Hay là anh cho kẽm thà đi rồi ? »

Anh ta cười đáp : « Cái gì chứ cái số kẽm thì đây sẵn lắm. Đêm nào ông ấy chẳng tới đây để rình bắt lợn. Chắc vừa rồi các ông gặp bắn. »

Bấy giờ một người lính doan mới đáp : « Tý nữa thì tôi bị nó vồ đấy ! Thị ra hắn rình bắt lợa ở đây, thấy chúng tôi tới, động chuồn mắt. »

Rồi các nhân viên nhà doan kéo nhau ra về.

Chẳng nói các bạn cũng thừa rõ là chính cọp đã mang thuốc phiện ra tạm giấu ở rừng cho anh. Khi anh mua thuốc phiện về cọp đã có ở đấy rồi, và các nhân viên nhà doan tới anh bảo cọp mang đi để khi nhân viên nhà doan đi khỏi, cọp lại mang về.

Đêm hôm ấy cả người lẫn cọp lại có một đêm rất say sưa với phu dung tiễn nữ.

Tuy chuyen ấy bắt hụt nhưng sở Thương-Chính vẫn chưa chịu anh nghiệm. Nhân viên nhà doan tuy không hiểu anh nghiệm

dùu thuốc đi đâu, nhưng nhất định là anh có thuốc phiện, và ông Chánh Doan hàng tinh liền đặc biệt phải một viên chí điểm tới rình nhà anh ta.

Hôm món tiền thường to, anh chỉ điểm đến rình ở đó. Hôm đầu tiên anh tới rình cả ngày không được kết quả gì. Anh định bụng rình cả ban đêm, may ra có biết được điều gì chẳng.

Tối hôm đó, anh liền ngồi ở đằng sau nhà anh nghiệm để nghe ngóng. Anh đang ngồi rình, bỗng anh thấy một con cọp ở trong rừng nhảy tới. Thì là anh rú lên một tiếng rồi chết ngất đi. Khi anh tỉnh lại thì trời đã sáng.

Từ hôm đó anh không giám tới rình nhà anh nghiệm và anh nghiệm từ đó cũng không bị só

Thương Chính quay nhiều dung làm giàu.
nữa.

Cọp và anh nghiện cùng nhau công tác để buôn thuốc phiện về suối. Sở Thương Chính ra công điều tra cũng không hiểu anh tàu táo thuộc đi bằng cách nào. Muốn cho chỉ điểm tới rình thì ai cũng sợ hổ và không giám tới. Anh nghiện cứ ung

Mấy năm sau, trong một cuộc dí săn, một người Paáp bắn được ở vùng Bắc-Lệ một con hổ rất to. Lúc bị bắn, con hổ này trong mõm có ngoạm một gói nhựa thuốc phiện lớn.

Đây chính là con cọp của anh nghiện.

Đang in:

Mẹ vợ phải đập 4d00

Các bạn đã đọc tập truyện Mài dao gãy vợ già thú vị, xin đọc cả tập truyện Mẹ vợ phải đập cũng gồm những truyện cổ của Việt-Nam.

Mục lục

	Trang
Lời nói đầu	3
Và đây là thuốc phiện	5
À ra chính quan lớn là người định hại tôi	9
Một cuộc đánh đố	13
Bắn cò	18
Ba mươi chiếc hòm gỗ thông	25
Thưa ông cầm tôi chạy hay sao	30
Một câu truyện cờ	33
Thời này cũng có quan viên nghiên lợi dụng cờ	38

Tu sach Binh-Dân

Giá xuất bản :

Vua ăn trộm	4đ00
Những truyện bắt trộm	4đ00
Mài dao giày vợ	4đ00

ĐỀ TIỆN CHO CÁC BẠN Ở XA !

Nhiều bạn đọc ở các nơi không có hiệu sách
viết thư cho chúng tôi xin đặt lệ mua giải hạn để
tiện cho các bạn có sách đọc, không phải tìm mua.

Thể lòng các bạn chúng tôi xin đặt lệ mua 12
tập của Tủ Sách Binh Dân cả cước phí bưu điện là
50đ00.

Vậy những bạn nào muốn mua giải hạn, xin
gửi ngân phiếu lại nhà xuất bản. Ngân phiếu xin
đề tên bà Nguyễn-thị-Uân, 15 phố Trần Nhân Tôn
Hà-nội.

Và để tiện lòng các bạn yêu sách, trong hạn
một tháng kể từ ngày phát hành sách này, chúng
tôi xin biếu các bạn mua 12 tập, một trong ba thứ
sách sau đây :

1.) Văn đế Nam, Bắc Cao Ly, nói rõ về
tình hình nước Cao Ly và lý do chiến tranh Cao-
Ly thế nào.

2.) Chàng Phóng Viên kỳ dị, trình thám
tiểu thuyết rất ly kỳ, rất hoạt động.

3.) Thanh gươm Bắc-Việt, lịch sử tiểu thuyết
ai cũng nên đọc.

TỦ SÁCH BÌNH DÂN

Các bạn ở các nơi mua buôn và mua lẻ xin
đến mua sách tại các hiệu sau đây.

Hải-Phòng và miền bắc Bắc-Việt:
Hiệu Thanh-Bình 16a Cầu Đất Hải phòng

NAM-DINH, NINH-BINH và THAI-BINH
Hiệu Phan tần Thành, 236 phố Paul-Bert Nam Định

HUÉ:

Hiệu Phố Thông, 83 Gia Long — Hué

DALAT:

Hiệu sách Dalat, 8 Yersin — Dalat

và tại NAM-VIỆT:

NHÀ NAM-CƯỜNG

185, KITCHNER — SAIGON

Tổng phát hành tại Nam-Việt

1976.4.25.123.2
1976.4.25.123.3

1976.4.25.123.4
1976.4.25.123.5

1976.4.25.123.6

GIÁ: Bắc-Việt: 4đ00
Trung-Nam, Môn: 5đ00

Kiểm duyệt tại Hà-nội
Số 965 ngày 5-9-51

Nhà xuất bản giữ bản quyền